

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona. félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk

Vajudik a világ,

ropognak az öreg Föld bordái, és hogy mi fog az idők méhéből megszületni, azt halandó ember ma még nem tudhatja. A világrengető zivatar kellős közepében vagyunk, és a történelmi események áradata sokkal közvetlenebbül hat reánk, semhogy az események súlyát és beláthatatlan horderejét pontos mértékkel és tiszta látással tudnók mérlegelni. Bizonyos időbeli távlat, a hirtelen egymásra toluló közvetlen nyomások bizonyos ineghigadása, leszűrődése kell ahhoz, hogy ezt az óriási vajudást megérthessük és bekövetkezendő eredményeit tisztábban láthassuk. Most még tulságosan benne vagyunk a khaosban és sokkal inkább aktiv szereplői vagyunk a nagy színjátéknak, semhogy a nyugodt és elfogulatlan szemlélő álláspontjára helyezkedhetnénk.

Lehet, hogy az egész világ térképe meg fog változni a népeknek ebben a gigászi harcában, amelyhez fogható eddig még nem tudott felmutatni a világtörténelem. Lehet, hogy évszázadok munkája véssz kárba és a munkálkodásnak egészen új ösvényeit szabja meg a ködös jövőnek. Régi keretek romba dőlnek és új értékek születnek. Új generációk talán már egészen más világnézettel, új eszközökkel és új ideálok szolgálatában veszik fel a létért való küzdelmet.

De egy bizonyos: a magyar nemzetnek most kell megmutatnia, és most fogja is megmutatni életképességét. Ebben a nagy küzdelemben mi nem fogunk alól maradni.

Új idők küszöbén áll az egész világ. Es majd ha elmúlik a világrengető zivatar; az idők titáni vajudásából meg kell születnie az új Magyarországnak, a hatalmas, a nagy, a boldog Magyarországnak.

Ugy legyen.

A segélybizottság

A hadba vonultak családtagjainak felségelyezésére folytatólag a következő adományok folytak be.

1.) Ambrózy Ágoston és Schiller Kálmán kezeinel gyűjtő iven befolyt 340, kor. hozzájárult; Guttmann Mór 100. Ambrózy Nándor, Guttmann Mórne, Mezőgazdasági bank, mint felajánlott 200 koronának első részlete. Haas Fülöp 30. Fuchs Emil Haas Fülöpné, Halász József 20. kor.

2.) Közvetlen a főpénztárnok által kezelt gyűjtő iven a 856 kor.

62 fillérhez hozzájárultak: Izraelita Nőegylet, gróf Wallis Gyula 200. Izraelita leányegylet Chevre kadischa 100, Meczner Béla 50 Ref. templom perse'y pénzéből 40 korona, 62 fill. Szabó, István. Róth Bernát 30, Népfőlkélok 11 százada, Piliay László, Német Nándor, Szepesy Arnold, Markovits Miksa 20. Weisz Henrik, Kroó József, ifj. Deutch Sámuel 10. Schmiadt Géza 5. Radó Ödönnek 1 koronával, ki különben hetenkint egy koronát ajánlt föl.

Ezen fenti két összeghez hozzá adandó, az első alkalommal kimutatott 571 koronát, a segélyezésre a mai napig befolyt 1767 kor. 62 fill. Saurhely 1914. aug. 12.

Hönsch Desső
a segélybizottság pénztárnoka.

Honvédeink eskütétele.

Holnap vasárnap reggel 8 órakor fog végbemenni a dohángyár mögötti gyakorlóterén a harcba vonuló csapatok ünnepélyes eskütétele, tábortábori mise keretében.

Az ünnepélyes aktusra a zászlóaljparancsnokság a közhivatásokat is meghívta.

Az új postai rendelkezések.

A hivatalos lap több új postaintézkedést közöl, melyekre a közönség figyelmét föl hívjuk:

A háborus viszony tartama alatt a posta az ajánlott levélpostai küldeményekért — ideértve a postai megbízásokat is — egyáltalán nem szavatol.

Nem szavatol a posta a felvett csomagokért és pénzeslevelekért, kivéve az eseteket, amelyekben a vizsgálat a postai alkalmazott hűtlenségét állapítja meg.

Montenegróval az összes postai és távirtdai forgalmat megszüntették.

Megszűnt a nemzetközi utalvány és utánvételi forgalom, ennélfogva a külföldre szóló postautalványokat további intézkedésig nem fogadják el a postán, azokat a külföldről érkezőket pedig amelyeknek lefizetése 1914. évi aug. hó 9-ike utánmörtént, nem fizetik ki.

Ausztriával és Bosznia-Hercegovinával az utalványforgalom továbbra is fennáll.

A papirpénzt tartalmazó küldeményeket, ha az öt kilogrammot meg nem haladják, belöldi forgalomban továbbítja a posta.

(E küldeményeket fonákjával kifelé fordított viaszosvászonba, gyolcsba, vagy bőrbbe úgy kell csomagolni, hogy a papirpénztartaluk tapintás utján kétségtelenül megállapítható legyen.) E papirpénzküldeményekért is csak akkor szavatol a posta, ha a vizsgálat a postai alkalmazott hűtlenségét állapítaná meg.

A moratórium meghosszabbítása.

A Budapesti Közlöny mai száma publikálja a kormány rendeletét a moratórium tárgyában. A rendelet szerint lejárt, vagy augusztus 31-ig bezárólag lejárt pénztartozások fizetésére, amelyek augusztus hó első napja előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, körraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten, vagy más magánjogi címen alapulnak, amely augusztus első napja előtt keletkezett, két hónapi halasztás (moratórium) engedtetik. Oly tartozások tekintetében, amelyek után kikötés alapján, vagy törvényről fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani, nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható.

A megjelölt halasztás kerete alá nem ennek:

1. Állami és államilag biztosított adások kamatai, tőketerlesztő részeit és járadékai.
2. Zálogleveleknek, valamint óvadékképes kötvényeknek kamatszélvényei és kisorsolt címletei.
3. Törzsszázes záloglevél kölcsönöknek kamatai.
4. Közüzemeknek használatáért fizetett díjak.
5. Hadiállapotbeli segélyezésekkel fennálló tartozások.
6. Tartásdíjak és életjáradások.
7. Biztosítási ügyletekből eredő többféle tartozások,
8. Bérszolgáltatást kivéve a katonai szolgálatot teljesítőkkel szemben fennálló és ismertetett tekinteteket.
9. Haszonbértartozások.
10. Szolgálati szorződésekből eredő tartozások.
11. Munkavállalók alvállalóival szemben terhelő tartozások,
12. Idégen nagyon kezeléséből a halasztás ideje alatt befolyó jövedelem kiszolgáltatása a vagyon kezelőt megillető jogok épségben tartásával.

Publikálja továbbá a rendelet, hogy ha a betéti könyvre vagy folyó számlára elhelyezett betét augusztus hó 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betevő kétszáz koronának, ha pedig meghalad, havon-

ként kétszáz koronának kifizetését követelheti, de kétezer koronától 40 koronáig terjedő betétnél a halasztás egész ideje alatt legfeljebb a betét tíz százalókanak kifizetését lehet követelni.

Folyó számla tulajdonosa betétnel kifizetését összegre való tekintet nélkül követelheti, amennyiben hitel érdemlően kimutatja, hogy kifizetendő összegre alkalmazottai fizetésének vagy munkabérének leti vagy üzemi helyiségeinek bérének kiegyenlítésére mu'hatatlanul szüksége van, vagy amennyiben az összeget adók, vagy más köztartozások kiegyenlítéséül beszedésükre hivatott pénztárhoz utalja át, e jogaival azonban csak úgy élhet, ha e szükséglet összegét, amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincs, tartozik legalább 8 nappal előbb írásban bejelenteni.

Istentisztelet a zsidó honvédeknek.

A helybeli statu quo izr. hitközség holnap, szombaton reggel 9 órakor ünnepélyes istentiszteletet rendez, amelyen az összes helybeli zsidó vallású honvédek részt fognak venni, hogy hadbavonulásuk előtt még egyszer Isten áldását kérjék a magyar fegyverekre.

A hadba vonulókhöz Némethy Bertalan hitközségi tikkár beszédet fog intézni, istentisztelet után pedig a hitközség megvendégeli a katonákat.

Menekülés Belgiumból.

Egy kassai leány elbesszélése.

Tegnap délbén érkezett Antwerpenből Kassára Ritter Gizella urleány, aki a mostani belgiumi állapotokról hajmeresztő dolgokat mesélt el.

Elbesszélte, hogy amikor a belgák megtudták, hogy Németország moszó'odai kezd ellentük, akkor páni félelem vett rajtuk erőt.

A félelem a különben eléggé szelideknek és udvariasoknak ismert belgákat valósággal megvadította. Azok az emberek, akik máskülönbén a hölgyekkel szemben a legdisztिंगváltabban bánáltak el, most még arra sem voltak tekintettel, hogy hölgyekkel el van-e doluk, hanem mindenről megfeledkezve csak a pusztítás eszméjének hódoltak.

Szerdán délután Ritter Gizella lakásán megjelent egy belga rendőrtisztviselő és felszólította őt, hogy 24 órán belül hagyja el az országot, mert különben hadi fogolyként fogják kezelni és „alágyújtják” a

hásat". Ezt a kitiltást az összes német és osztrák-magyar alattvalók hasonló modorban megkapták.

A vasuti uton a legdurább bánalmaknak voltak az utasok kitéve, míg csak Hollandiát el nem érték.

Antverpenről Kassáig az ut öt napig tartott.

A honvédek bucsuztatása.

Bankett a színházkertben.

A hazafias lelkesedéstől áthatott újhelyi közönség kedves ünnepeket keretében szándékozik elbucoszni a hadba vonuló honvédekéinké.

Szombaton f. hó 15-én este fél 8 órakor a város közönsége a „Színházkertről” vendéglőben bankettet rendez a távozó honvédek tisztelőre. Egy teríték ára hat korona.

Bizonyos, hogy a banketten nagyon sokan fognak résztvenni, s előreláthatólag a hölgyközönség is nagy számmal lesz képviselve az ünnepélyen, amelynek fényét és intimitásgát a hölgyek jelenléte csak emelheti.

Legyen ez a bucsu olyan melegen össze, hogy derék honvédek a harc viharai közepette mindig szeretettel és jóleső érzéssel gondoljanak vissza az itthonvalókra, akiknek áldása és imádsága kíséri őket a harcok mezejére.

M a i távirataink.

Franciaország hadat üzent a monarchiának.

Bécs, aug. 13.

(Hivatalos jelentés) Sir Morice de Bausen brit királyi nagykövete ma megjelent a cs. kir. közös külügyminisztériumban és kijelentette, hogy Franciaország Ausztria-Magyarországgal háború állapotban levőnek tekinti magát, mert Ausztria-Magyarország a Franciaország szuverenitásának Oroszország ellen háborút visel és Franciaországgal ellenségét, a német birodalmat támogatja. Együttal kijelentette a brit királyi nagykövete, hogy a monarchiával is hadállapotban levőnek tekinti magát.

Megint visszavertük az oroszokat.

Budapest aug. 13

Az északi hadszíntéren egy zászlóaljából, több kozák szotnyából álló csapatot, melynek több géplégvére és 12 ágyúja volt, visszavertünk, olyannyira, hogy az ellenség megfutamodva vonult vissza a határtól. Azonfelül több kisebb orosz osztály, mely a határon megkísérelte a betörést, csapataink közeledtére visszavonult.

A délkeleti eseményekről a még kívánatos titoktartás okából konkrét adatok má sem bocsátathatók nyilvánosságra.

Aihirek a déli harctérről.

Budapest aug. 13.

Az a türelmetlenség és várakozás, mely a közönség körében kivált a déli harctér eseményei iránt megnyilvánult, azt eredményezte, hogy különösen a vidéken a valószínűség látszatával kérkedő híresztelések terjednek el és találnak sok helyütt hitelt. Ezzel szemben illetékes helyen figyelemztetnek arra, hogy az ilyenféle hírek minden alap nélkül valók. Vonatkozik ez úgy a győzelmi, mint a veszteségi hírekre egyaránt. Egyben ugyanazon illetékes helyen kijelentették, hogy a déli harctér nagyobb eseményeiről, mielőtt ezek bekövetkeznek, a nyilvánosságok hitelesen tájékoztatni fogják.

A veszteségi kimutatások.

Budapest aug. 13.

A teljeszövegű, tehát az egész fegyveres felkelő erő veszteségi kimutatások a hadügyminisztériumban az erre a célra szervezett bizottság utján közvetlenül minden törvényhatóságnak, a rendezett tanácsú városoknak és községeknek is megküldetnek, úgy hogy az érdeklődőknek még a legkisebb községekben is módjukban fog állni, hogy az eredeti veszteségi kimutatásokba a megjelenés után azonnal betekintsenek, ezenkívül gondoskodás történt arról, hogy a veszteségi kimutatásnak az illető vidéki lakosságot leginkább érdeklő részét tartalmazó kivonat falragaszok utján az illető vidéken szokásos nyelven is közhírré tétessék.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérmű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak

HIREK.

— **Kinevezés.** A király a magyar királyi honvédség szolgálaton kívüli viszonyában őrnaggyá nevezte kisikszentkirályi és krasznahorkai gróf Andrássy Géza századost, országgyűlési képviselőt.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Schweitzer Mariska nagyszülősi állami polg. leányiskolai tanítónőt a bártafi állami polg. segélyezett községi polg. leányiskolához jelenlegi minőségben áthelyezte.

— **Rendelet.** A vallás és közoktatásügyi minisztérium sürgőnyi rendelettel kereste meg az összes népiszkolák igazgatóit, hogy a szünetüket idegenben töltő férfi tanárok 50 éves korig azonnal hazatérjenek állomáshelyükre. Ugyanezen rendelet intézkedik arról is, hogy az összes tantérek kiűritendők.

— **A nagymihályi leánygyevesület** sürgős felhívásban arra kérte a Vöröskereszt Egyesület vezetőjét, hogy a nagymihályi közoktató sebészeti osztályával szerves kapcsolatban ápolói tanfolyamot nyisson. E kurzuson részt vesz a nagymihályi leánygyevesület minden tagja.

— **A sebesültek ápolása.** A vármegye főispánja a közigazgatási bizottság tegnap ülésén bejelentette, hogy a szivargyáiban 212 sebesült részére rendeztek be ágyat. Gróf Mailáth József perbenyiki kastélyában 100 sebesült ápolására rendezkedett be, s a sebesülteket minden szükségességgel ő maga fogja el látni. Wohlmann Kázmér Felsőcséthyben, báró Sennyey Pálné Battyányban, gróf Szécsényi Ernőné Erzsébet-tanyán, gróf Berchtold Nagykázmérben rendeztek be helyiséget a sebesültek befogadására.

— **Az idegek jelentkezése.** A rendőrkapitányság felkéri a sajtót, hogy a közönséget, hogy a bejelentési kötelezettségre vonatkozó rendelkezések minden adott esetben annál inkább tegyenek eleget, mert különben a legszigorubb büntetések hívják maguk ellen. Nevezetesen minden idegen magyar honos, aki a városba látogatás céljából csak 1—2 órára is érkezett, az idegek hasonlóképpen, azonnal bejelentendő a rendőrségen, ugyintén azok távozás is.

— **Tűz Töketerében Folyó** hó 12-én éjjel Töketerében több kazalélet legett. A tüzet valószínűleg villámcsapás okozta. A cukorgyári tűzoltóság azonnal gőzfokozóval sietett a tűz eloltására, s megfeszített munka árán sikerült a tüzet lokalizálni.

— **Miről lehet felismerni hadsergűk léghajót.** Molnár Viktor kormánybiztos közli a közönséggel, hogy az osztrák-magyar monarchia hadseregének hadi repülőgépeit arról lehet felismerni, hogy a gépek felhosszúságuknak megfelelőleg piros fehér zöld lógókkal vannak ellátva.

— **A hadviselő nagyhatalmak hadierője.** Dr. Hantos Elemér most megjelent aktuális munkájából közöljük az alábbi adatokat. A monarchia hadierője háborúban 2860 ezer 18 ezer tengerész, Német birodalom 3614 ezer 73 ezer tengerész Oroszország 2400 ezer 47 ezer tengerész, Franciaország 2800 ezer 58 ezer tengerész, Angliáé 400 ezer 136 ezer tengerész. A Monarchia és Németország szárazföldi hadserege tehát 6 millió 474 ezer ember, Oroszország, Franciaország és Angliáé pedig 5 millió 600 ezer, a mi tengerészetenk 91 ezer főny, az entente hatalmaké pedig 241 ezer. Szárazföldön tehát föltétlenül mi vagyunk túlsúlyban s ezen felül nekünk a tengeren is kedvezőbb a helyzetünk.

— **Az élelmiszer uzsora** meggátása céljából a belügyminiszter körrendeletet adott ki. Az árak hatósági megszabására ugyan még nem került sor, mert a hivatalos ármezőállapítás nehezen simulhat a folyton változó viszonyokhoz. Ez az intézkedés csak végső szükség esetében követhetnek be. A kiadott rendeletben a belügyminiszter az élelmiszerek árával üztött visszaéléseket kihágásnak minősítette s a kiszabható büntetés maximumát 15 napi elzárásban és 200 korona pénzbüntetésben állapította meg.

— **Drágább lett a gyógyszer.** A drogújak és a gyógyszerkereskedők a rendkívüli viszonyok miatt a gyógyszerkereszt megdrágították. Ezt az általános drágulást kénytelenek voltak követni az újhelyi gyógyszereszek is, akik e tekintetben plakátokon értesítették a közönséget. E szerint a gyógyszerkereszt gességek és kozmetikai cikkek árai Újhelyben is 10 százalékkal magasabbak lettek, ellenben a közönséges gyógyszerek ára részben, mert erre nézve a belügyminisztérium árszabása irányadó, részben mert ennek felemelése ép a szegényebb néposztályt sújtaná, továbbra is ugyanaz marad.

A közönséghez!

A „Felsőmagyarországi Hirlap” a háboru tartama alatt hetenként háromszor: **hétfőn, szerdán és pénteken** jelenik meg.

Felolós-szerkesztő:

Dr. KÁRPÁTHY LÁSZLÓ

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Nyilt-tér.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízű radioaktív gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapforogatók, uszodák külön hölgyek és urak részére, Török-, kö- és márványfürdők, hőlég-, fény- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredményel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegjelzők ellen. Gyógy- és légykúra a légzőszervek hurutos eseteiben s a legalsó pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés. Jutányos árak. Gyógy- és zenéid. ünnepek. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatós ág

Hirdetések.

Marx Email padlófénymáz

tartósságánál gyorsan száradó képességénél fogva utolérhetetlen kiváló minőségű padlókeze.

Egyedül raktár Saujhelyben Ifj. Klein Jakabnál

Felhívás.

Néhai Haas Adolf sátoraljai újhelyi bornagykereskedő és neje szül. Schvarcz Gizella nagyobb hitelezőinek megbízása folytán felkérem Haas Adolf és neje összes hitelezőit, hogy nevezetelenk ellen fennálló összes követeléseiket, az adósok vagyonának bíróságon kívüli és a hitelezők között leendő feloszthatása céljából 1914. augusztus hó 20-ig nálam részletes kimutatás mellett bejelenteni sziveskedjenek. A bejelentések után az összes jelentkezett hitelezők egy értekezletre lesznek meghíva, ahol a vagyonátvétele és a tömeg bíróságon kívüli liquidálása iránt a hitelezők határozni fognak.

Sátoraljaiújhely, 1914. aug. 14.

Dr. Reichard Salamon saujhelyi ügyvéd.